

1 Tesalonaika

Ämawebe **bänepi api äyän**urani täñkehärom **takta manbiñ**am

1* Eruk notnaye, Silas kenta Timotitä täñkentän namiñirän näk Poltä man ño kudän täyat. Kudän täñpäñ äbot täñpani Tesalonaika kome itkañ, Anutu Nan ba Ekäni Jesu Kristo-kät kowat kwasikorän täk täkañ, inta pewa äretak. Anutu täño orakoraki ba bänep pidämtä intä terak äroton.

Tesalonaika äbot täñpani täño nadäkiniki

2* Nin kadäni kadäni yänapik epän täñkañ inta nadäñ tamiñpäñ Anutu bänep täga man iwet täkamäj. 3* Nadäkinikjin täño bureni kañ-ahäk täkañ ba täñkentäk epän bänep ironjintä pewän ahäk täkañ ba nadäkinikjin Ekäni Jesu Kristo terakgän penpäñ bänepjin täñkehärom tañpen kuñat täkañ unita nin Anutu Nanin inamiken kadäni kadäni nadäñ tamiñpäñ yänahäñpäñ iwet täkamäj.

4 Notnaye, nin inta bureni-inik ñode nadäkamäj; Anututä nadäñ tamikinik täñpäñ inita biñam iwoyänjuk. 5* Ude nadäk täkamäj uwä mebäri ñodeta; Mani biñam Täga täweritna man u jopi nämo täñjuk. Nämo, nin mani biñam unita nadäna bureni-inik täñpäpäñ Kudupi Munapik täño kehäromi terak täwetkumäj. Inkät itkumäjken uken inta yänpäñ imaka u ba u yänpäñ täk

* **1:1:** Apos 17:1-10; 2Te 1:1   * **1:2:** Plp 1:3-4; Kol 1:3; 2Te 1:11

* **1:3:** 1Ko 13:13; Kol 1:4-6   * **1:5:** 1Ko 2:4-5; 1Ko 4:20

täjnkumäño u nadäkañ. ⁶* Täñitna nintäño kädet kuroñ ugän iwarän täñkuñ. Iwarän täñpäñ Ekäni imaka, udegän iwarän täñkuñ. Täñpakañ Ekäni täño Manbiñam Täga uwä komi ba bäräpi u punin terak Kudupi Munapiktä bänep pidäm täñ tamiñirän man u bänepjinta biñam täñkuk.

⁷* In ude täñkuño uwä nadäkinik täñpani Masedonia ba Akaia komeken nanikta intäjukun täñ yämiñpäñ kädet täga yäwoñärenkuñ. ⁸* Täñpakañ inken, Ekäni täño mantä tokneñ moreñpäñ Masedonia ba Akaia komeken kuñ moreñkuk. Täñkañ, ugän nämo. In Anutu nadäñ imikinik täñkuño unitäño manbiñam uwä komeni komeni nadäñ moreñkuño unita nintä yäwetnañi kubä nämo täñkuk. ⁹* Ini-tägän, nintä inken epän täñitna not täñ nimiñkuño unitäño manbiñam niwet täkañ. Ba intäño manbiñam komeni komeni yäñpäñ-nadäk ñode täñ yäpmäñ kukañ; In anutu jopi nadäñ yämik täñkuño u mäde ut yämiñpäñ Anutu irit kehäromi mähemi bureni unitäño watä epän ämaniye ude itkañ. ¹⁰* Ba apiño in anutu jopi nadäñ yämik-yämik kädet u mäde ut imiñpäñ nanaki Jesu kunum gänañ naniktä äpäkta itsämäñpäñ itkañ. Nanaki u kumbani-ken nanikpäñ yäwän kikñurani unitä täñkentäñ nimiñirän Anutu täño kokwawak kadäni pähap ahäwayäñ täyak uwä api irepmitne.

2

Poltä Tesalonaika kome epän täñkuk

---

* **1:6:** 1Ko 4:16; 2Te 3:9; Apos 17:5-9   * **1:7:** 1Pi 5:3   * **1:8:**
 Rom 1:8   * **1:9:** Apos 14:15   * **1:10:** Tai 2:13; Apos 17:31; 1Te 5:9

¹ * Notnaye, ninä inken ahänpäj epän nämo täna waŋkuŋ. Nämo inik, epän täŋitna bureni ahäŋkuk. U injin nadäkaŋ. ² * Ba pengän Pilipai kome nidäpmänpäj niwat kireŋkuŋo u imaka, nadäkaŋ. Ude täŋ nimiŋkuŋopäj nämo kwitaŋkumäj. Nämo inik. Äma ätutä iwan pähap täŋ nimiŋirä Anutu yäpmäj wädänpäj bätakigän nadäŋkaŋ inken äreŋpäj Anutu täŋo Manbiŋam Täga u täwetkumäj. ³ Täŋpäkaŋ manbiŋam täwetkumäŋo uwä bänepjin täŋpidäm takta täwetkumäj. U jop manman ba yäŋ-täŋŋarani man nämo täwetkumäj. Ba in täŋpäwakta man nämo täwetkumäj. ⁴ * Nämo, Anututä nibäwän tägawäpäj manı biŋam yäŋahäneŋta epän ŋo ketnin terak peŋkuk. Epän u täk täkamäj uwä ämatä ninta nadäwä ärowani täkta nämo täk täkamäj. Nämo inik, Anutu bänepnin yäpmäj danik täyak unitä nibäwän gäripi täŋpeŋta täk täkamäj.

⁵ * Täŋpäkaŋ in nintäŋo mebari nadäk täkaŋ, ba Anututä udegän nintäŋo mebari nadatak. In nintäŋo manta gäripi nadäwut yäŋpäj bänep ärik-ärik man nämo täwetkumäj ba intäŋo moneŋ tuŋumta yabäŋgärip täŋpäj Anutu täŋo man terak yäŋ-täŋŋatpäj yäpmäkta nämo täŋkumäj. ⁶ * Ba in bämopjin-ken ba kome kukŋi käda wäpnin biŋam ikek kuŋatta nämo täŋkumäj. Nämo, nin Kristo täŋo aposoro bureni-inik itkamäj unita täŋkentäŋ nimut yäŋ täga peŋ täwetnaŋipäj nämo peŋ täwetkumäj. ⁷ Täŋpäkaŋ webe kubätä nanakiye

* **2:1:** 1Te 1:5,9   * **2:2:** Apos 16:19-24; Apos 17:1-9   * **2:4:** 1Ti 1:11; Gal 1:10; Jer 11:20   * **2:5:** Apos 20:33; 2Pi 2:3; Rom 1:9; 1Te 2:10   * **2:6:** Jon 5:41,44

watäni säkgämän itkaŋ nonoŋ yepmäŋ towik täyak ude bumik in bämopjin-ken kwini terak it täŋkumäŋonik. ⁸ Gäripnin taŋi inken peŋkumäŋo unita Anutu täŋo Manbiŋam Täga täwettaŋän nämo. Inta yäŋpäŋ gupnin iniŋ kirekta bok pidäm taŋkumäŋ. Imata, bänepnintä inta gäripi pähap nadäŋkumäŋo unita. ⁹ * Notnaye, nintä bämopjin-ken itkaŋ epän taŋi täŋkumäŋo u nadäkaŋ. Bäräpi tamine yäŋpäŋ kepma bipani gupnin mehamtäkta epän bok kädäp ikek täk täŋkumäŋonik. Ude täŋkaŋ Anutu täŋo Manbiŋam Täga uwä täwetkumäŋ.

¹⁰ Inken mominin nämo, kudupi-inik, bänep siwoŋi terak kuŋatpäŋ epän täŋ tamiŋkumäŋo u in nadäkaŋ. Uwä in ba Anutu imaka, penta nadäkaŋ. ¹¹ Täŋpäkaŋ kubä pen ŋode nadäkaŋ; Äma kubätä äperiye nanakiyeta täŋ yämik täyak, in kubäkubäta udegän täŋ tamiŋkumäŋ. ¹² Intä irit kuŋat-kuŋat Anututä nadäwän siwoŋi täk täyak udegän täŋpeŋ kuŋarut yäŋ nadäŋpäŋ bänep täŋ-kehäromtak man täwerit, bänep täŋpidäm tak man täwet täŋkumäŋ. Ba Anututä tabäŋirän täga täŋpekta in kädet täga terak kuŋarut yäŋpäŋ kadäni ätu man kehäromi täwetkumäŋ. Imata, Anutu unitä kaŋiwat yewani gänaŋ, iniken wäpi biŋam ikek itta yäŋpäbä tepmak täyak unita.

Anutu täŋo manta jibi yäpuŋ

¹³ * Täŋpäkaŋ nin Anutu täŋo man täweritna nadäwä komen äma täŋo man kubä bumik nämo täŋkuŋ. Nämoinik! Anutu täŋo man bureni-inik ude nadäŋkuŋo unitä Anutu täŋo äbot täŋpani

* **2:9:** Apos 20:34; 1Ko 4:12

* **2:13:** 1Te 1:2; 2Te 2:13; Gal

1:11-12

inken epän täjirän irit kuŋat-kuŋatjinken bureni ahäk täkaŋ. Unita nin inta yänpän Anutu bänep täga man kadäni kadäni iwet takamän. ¹⁴ * Notnaye, inä Judia komeken nanik Anutu täŋo äbot täjpani Kristo Jesu-kät kowat kwasikorän täjpeŋ kuŋat täkaŋ, apiŋo udegän täkaŋ. Judia äbot täjpani uwä Juda naniktä dämpänpän komi yämik täjkuŋo udegän in notjiye ätutä tadämpänpän komi tamik täkaŋ. ¹⁵ * Kädet u kudupi nämo. Juda naniktä profet biani biani ätu dämpän yämpän äbätängän Ekäni Jesu udegän utpewä kumbuk. Täjpäkaŋ nin udegän nidämpänpän komi nimiŋkuŋ. Ude täjkuŋo u Anututa not nämo täj imik täkaŋ ba ämawebe kuduptagänta iwan täj yämik täkaŋ. ¹⁶ * Ba ugän nämo. Guŋ äbotken Anutu täŋo man yäweritna nadänpän Anututa biŋam täneŋ yänkaŋ бага penkirek täkaŋ. Täjpäkaŋ äma uwä kädet wakiwaki ude täj yämpän äbäntäko mominitä ärowani pähap täjirän eruk, Anutu täŋo kokwawak ahän yämitak.

Tesalonaika ämawebe äneŋi yabäktä nadänkuk

¹⁷ * Notnaye, kadäni keräpigän in tepmaŋkumäŋo upänkaŋ tepmak-inik nämo täjkuŋmän. Nämoinik. Bänepnintä inta butewaki nadän tamiŋpän äneŋi tabäktä gäripi-inik nadäkamän unita inken äneŋi ärekta ehut itkamän. ¹⁸ Inken ärekta gäripi nadäkamän upän Pol näkä kadäni kadäni inken ärekta nadänjira Satantä kädet penpipiŋ namik täyak. ¹⁹⁻²⁰ * Täj, inta gäripi pähap nadäk takamän u

* **2:14:** Apos 17:5   * **2:15:** Apos 2:23, 7:52   * **2:16:** Mat 23:32-33   * **2:17:** 1Te 3:10   * **2:19-20:** Plp 2:15-16, 4:1; 2Te 1:4

ɲodeta; Epänin täño bureni-inik uwä in, ba nintäño oretoret ba epmägetnin uwä in, unita Ekäninin Jesu unitäño äbäkäbäk kadäni-ken injamiken inkät penta itkañ kehäromigän bänep oretoret terak täga api itne.

3

Pol Timoti iniñ kireñkuk

1-2 * * Notnaye, inta nadäwätäk tañi täñpäñ nek Atens yotpärare-ken itkañ Timoti iniñ kireñpeda inken ärekta man yäñpäñ-nadäk täñkumäñ. Timoti, notninpak bureni ba Anutu täño epän äma ude itpäñ Kristo täño Manbiñam Täga yäñahäk täyak unitä päre Anutu täño man terak bänepjin ba nadäkinikjin täñkehärom takta iwoyäñkumäk. 3 * Komi ba bäräpitä täñpewän kwainej yäñpäñ Timoti teda äreñkuk. In nadäkañ, Anutu täño man uwä kwini terak itpäñ-nadänekta nämo yäñ nimani. 4 * Nin inkät itkañ pengän man ɲode täwetkumäñ; Anututa yäñpäñ komi bäräpi in ba nintä terak api ärowek. Man yäñkumäño u bureni ahätäk ɲo yäñ nadäkañ. 5 * Mebäri unitagän inta nadäwätäk pähap täñpäñ intäño nadäkinikjin kañpäñ nadäkta Timoti iniñ kireñpewa äreñkuk. Täñyäkñarani äma waki Satantä täñ-täkñat-pewän nadäkinikjin pewä putäreñjirä epänin jop pewä paorektawä yäñ nadäñkut.

Timoti manbiñam täga yäpmäñ äbuk

6 * Täñpäkañ Timotitä inken nanik äyäjut päbä

---

* **3:1-2:** Apos 17:15   * **3:1-2:** Apos 16:1-3   * **3:3:** Efe 3:13;
 2Ti 3:12   * **3:4:** Apos 14:22   * **3:5:** Plp 2:16   * **3:6:** Apos
 18:5

nadäkinikjin ba bänep ironjin unitäño manbiñam ñode niwetkuk; Intä ninta gäripi pähap nadäk täkañ. Ba nintä in tabäкта gäripi nadäk täkamäñ, udegän intä nin nibäкта yäk täkañ. Manbiñam ude niwetkuk. ⁷ * Täñpäkañ notnaye, in nadäkinikjin ikek itkañ yäñ biñam niwerirän nadäñkumäño unitäwä nin komi butewaki terak kuñat täkamäñ unitäño bäräpi täñpidäm tañkuk. ⁸ Bureni, in Ekäni iñit-inik täñpeñ kuñarirä nadäñpäñ nintäño irit-ninken gäripi pähap ahäk täyak.

⁹ Täñpäkañ inta yäñpäñ Anutu iñamiken bänep täga pähap nadäk täkamäñ unita Anutu bänep täga inide kubä iwet täkäna! ¹⁰ Täñkañ nadäñ nimiñirän inken päre kowat kawän täñpäñ nadäkinikjin ätukät täñkehärom takta kepma bipani Anutu-ken gwäk pimiñpäñ kehäromigän yäñapik täkamäñ.

¹¹ * Eruk notnaye, Nanin Anutu ba Ekäninin Jesutä ini kädet täwit nimiñirän inken kañ ärena. ¹² Täñpäkañ Ekänitä bänepjin-ken epän täñirän inken bänep iron kädet tañi ahäñirän injin-tägän bänep iron kowata kowata täk täkot. Ba äma gägänita udegän kañ täñ yämüt, nintä inta täñ tamik täkamäñ udegän. ¹³ * Ude täñirä Anutu Nanintä bänepjin täñkehärom täñirän iñamiken momijin nämo, bänep kudupi-inik kuñat täkot. Pen udegän kuñarirä Ekäninin Jesutä ämawebe inita biñam iwoyäwani yämagut yäpmäñ äneñi kañ äbän.

4

Anutu iñamiken siwoñi kuñat-kuñatta man

---

* **3:7:** 2Te 1:4   * **3:11:** 2Te 2:16   * **3:13:** Plp 1:10; 2Te 1:7,10

¹* Notnaye, Ekäni Jesuta yänpän jukuman kubä ñode täwetnapän nadäwut; Irit kuñat-kuñatjintä Anutu not täñ imikta mebäri täwetpän täwoñärek täñkumäño udegän kañ irut. Täñkañ Anutu täño man u täga iwat täkañ upän gwäk pimiñpän ehuranigän kañ iwarut yänpän täwetkamän. ² Ekäni Jesu täño meni terak man kehäromi täwetpän täwoñärek täñkumäño nadäkañ u.

³* Anututä ñode täwet täyak; Kubokäret penpän bänep siwoñi terak kuñat täkot. ⁴ Täñpäkañ in bänep nadäk-nadäkjinta watäni itpän webejiye-kät kädet siwoñi terak kañ kuñarut. ⁵ Kädet siwoñi terak kuñatkañ ämawebe guñ, Anututa nämo nadäwanitä yabängärip tänpän kubokäret täk täkañ ude nämo täneñ. Nämoinik! ⁶* Unita in notjiye tänyäkñatpän webeniye nämo kubotäneñ. Kädet waki udewanita bian man ñode täwetkumän; Ekänitä äma kädet ude täk täkañ uwä kowata waki api yämek. ⁷* Bureni! Nadäk-nadäk waki yäpmän kuñatneta nämo, kudupi-inik itpän nadäk-nadäk siwoñigän yäpmän kuñatneta Anututä nimagutkuk. ⁸* Unita äma kubätä man u mäde ut imayän täko uwä äma kubäta nämo, Anutu, Kudupi Munapik bänepjinken pek täyak u mäde api ut imek.

⁹* Eruk äbot tänpäni ämawebenaye, Anututä ini bänep iron täktäk kädet mebäri täwetpän täwoñäreñirän bureni iwat täkañ upän imata bänep iron kowat tänpän täneñta äneñi jop kudän

---

* **4:1:** 2Te 3:6   * **4:3:** 1Te 5:23; Hib 10:10; 1Pi 1:16   * **4:6:** Sam 94:1   * **4:7:** 2Te 2:13-14; 1Pi 1:15-16   * **4:8:** Luk 10:16; Ese 36:27; Ese 37:14; 2Ko 1:22   * **4:9:** Jon 13:34

täj tamine? ¹⁰* Nämö, inä Masedonia kome äbot täjpani ämawebe komeni komeni it yäpmäj kukan u bänep iron täj yämik täkan. Upänkan pen kan täjput yänpäj täwetkamäj. ¹¹* Täjpäkan man kubä pen ɲode täwetpäj täwojärenkumäj; Kuñ äbäj täjkan täjguruk-uruk nämö täneñ. Komejin-kengän it dämiñpäj epän ketjin-ken pewani u kehärom täjpäj kan täjput. ¹²* Ude täjpäj nakta jop kubä nämö api itneñ. Ude täjirä äma Anutu täjo kädet nämö iwat täkan u inta bänep täga api nadäneñ.

Jesutä äneñi äbäkta man

¹³* Notnaye, in bämopjin-ken nanik ätu kumbujo u jide itkan unitäjo mebari ket nadäwä tärewut yänpäj man ɲo täwetat. Ket ude nadäwä tärewäkan guñ ämatä noriye kumäjirä nadäk-nadäki paoräpäj konäm butewaki pähap täk täkan in udegän nämö täneñ. Nämoinik! ¹⁴* Nin nadäkinik ɲode täk täkamäj; Jesu kumäjkan akuñkuk. Ude täjkuko unita ɲode imaka nadäkinik täk täkamäj; Anututä Jesu iniñ kireñpewän ämawebe nadäj imiñkan kumbujo u ini-tägän yämaguränkan inikät bok api ämneñ. ¹⁵* Ba Ekänitä iniken man kubäwä ɲode täwetna; Kome terak kodak iritna Ekänitä äbayäj täyak-ken uken kodak irani nintä kumbani nämö api yärepmitne. Nämoinik!

¹⁶* Ekäni kunum gänañ naniktä äpayäj täjirän womat mämä api ahäwek. Täjpäj añero intäjukun

---

* **4:10:** 2Te 3:4   * **4:11:** Efe 4:28; 2Te 3:8,12   * **4:12:** 1Ko 5:12-13; Kol 4:5   * **4:13:** Efe 2:12   * **4:14:** Rom 14:9; 1Ko 15:3-4,12   * **4:15:** 1Ko 15:51   * **4:16:** 1Te 1:10; 2Te 1:7; 1Ko 15:52

tänpanitä gera yänjirän Ekäni ini uwä gera pähap yänkaŋ api äpek. Äpänjirän ämawebe Kristo nadän imiŋpäŋ kumbuŋo unitä jukun api akuneŋ. ¹⁷ Akuŋirä kokoki yarägän kodak itnayän takamän uwä kumbani yäput penakaŋ gubamtä pudät päro nipmaŋpäŋ punin terak Ekäni-kät kowat kawän api täne. Täŋpäkaŋ Ekäni-kät-gän api it yäpmän ärone. ¹⁸ Unita in man ŋowä yänpäŋ-nadäk täŋpäŋ notjiye kumbanita nadäwätäk penpäŋ bänepjin täŋpidäm takot.

5

Ekäni äneŋi pit kubägän api ahäwek

¹⁻² * * Notnaye, injin ŋode bureni nadäk täkaŋ; Nämo nadänjirä kubo ämatä bipani äbäk täkaŋ udegän Ekäni täŋo äbäkäbäk kadäni täropigän api ahän nimek. Ude nadäk täkaŋ unita Ekäni äneŋi äbayän täyak uwä kadäni ba kepma uken api ahäwek yän imata kudän täŋpäŋ tamine? ³ * Täŋpäkaŋ kadäni uken ämawebetä nin säkgämän kwini terakgän itkamän yäknjat irirä Ekänitä pit kubägän ahän yämiŋpäŋ api däpmän paorek. Bäräŋeŋ ahän yämayän täyak uwä webe nanak koki ikektä ittängän komi bäräŋeŋ nadäk täkaŋ ude. Imaka umuri u bäräŋeŋ ahän yämiŋjirä jide täŋpäŋ api metänpeŋ kuneŋ? ⁴ Upänkaŋ notnaye, inä bipmän urani gänaŋ nämo itkaŋ unita Ekäni täŋo kadäni, kubo ämatä bäräŋeŋ ahäk täkaŋ ude ahänjirän nämo kikuŋutneŋ. ⁵ * Nämoinik, ninä

* **5:1-2:** Mat 24:36 * **5:1-2:** Mat 24:42-44; 2Pi 3:10; Rev 3:3

* **5:3:** Ese 13:10; Mat 24:39; Luk 21:34-35; Jon 16:21-22 * **5:5:** Rom 13:12; Efe 5:9

bipmäŋ urani ba bipanita biŋam nämo, penjäŋek ba kep mata biŋam äbot täŋpani.

Bänep kodaki it tākäna

⁶ Unita äma ätu bänepi nadäk-nadäkita watä nämo itkaŋ dāpmon pat tākāŋ ude nämo täne. Nämoinik, nadäna tumbäpäŋ watäni itpäŋ kuŋat tākäna! ⁷Täŋpäkaŋ äma dāpmon pärani uwä bipmäŋ urani gānaŋ pat tākāŋ. Ba äma ume jägämi naŋkaŋ täŋguŋguŋ kudän tāk tākāŋ uwä bipani tāk tākāŋ. ⁸Upäŋkaŋ kepma täŋo äbot ninäwä bänep nadäk-nadäkninta watä kehäromi itpäŋ kuŋat tākäna. Täŋpäkaŋ nadäkiniknin ba notniyeta nadäŋ yämik-iniktä kurepä ude ukät-pipik täŋ niminirän äma wakitä nämo nidäpek. Ba Anututä bureni api nimagurek yäŋ bänepnin ukädagän peŋitna unitä gwäpä kehäromi ude täŋ nimik täyon. ⁹ * U mebäri ŋode unita; Nin Anutu täŋo bänep wak-waki bureni kaŋ-ahäneta nämo iwoyäŋ nipmaŋkuk. Nämoinik! Ekäninin Jesu Kristo täŋo wäpi terak irit kehäromi koreneta iwoyäŋpäŋ nipmaŋkuk. ¹⁰ * Jesutä ninta kowata kumbuko unita ukät bok täga api itne. Unita Jesu täŋo äbäkäbäk kadäni-ken nin kumnayäŋ tämäŋo u ba kodak itnayäŋ tämäŋo u tägagän, ukät penta api it yäpmäŋ ärone. ¹¹ * Eruk, inä man tägagämän u nadäŋpäŋ man kowat iwerän täŋpäŋ bänepjin pen täŋ-kehäromtak tākot, tāk tākāŋ ude.

Kädet Anututä gäripi nadäk täyak ugän iwatne

---

* **5:9:** 1Te 1:10; 2Te 2:14 * **5:10:** Rom 14:8-9; 1Te 4:14 * **5:11:** Jud 20

12 * Notnaye, man kehäromi ɲode täwetkamäj; Äma inta yänpäj in täñkentäktä bämopjin-ken komi epän täk täkañ ba Ekänita yänpäj intäjukun täñ tamik täkañ, ba täwetpäj täwoñärek täk täkañ u nadäj yämik täkot. 13 Täñkañ epän ude täñ tamik täkañ unita inä nadäj yämikinik täñpäj bänep oretoRET terak orañ yämik täkot.

Täñpäj notjiye-kät not täñpäj bänep kwini terak it täkot. 14 * Unita notnaye, in ɲode täk täkot; Äma gañani, epän nämo täñpanita umun man yäwet täkot. Ba äma täñ mäyäk-mäyäk ba umun terak kuñarani udewani täñkentäj yämiñpäj bänepi täñ-kehäromtak täkot. Ba äma kehäromini nämo täñ-mehamtañ yämik täkot. Täñpäj äma udewani täñkentäj yämikta nämo gaña täneñ. Nämo, pentagän täñkentäk-kentäk terak kuñat täkot. 15 * Täñkañ waki kowata kowata täneñta watä kehäromi itpäñ kuñat täkot. Ude täñkañ injintägän ba äma gägäni kuduptagän täñkentäk-kentäk kowata kowata kañ täñ yäpmäj ärowut.

16 * Ude täñkañ kadäni kadäni bänep pidäm terak oretoRET täñpeñ kañ kuñarut. 17 * Täñkañ Anutu-ken yäñapik man yäkta nämo gaña täneñ. Nämo, pen yäk täkot. 18 * Ba imaka u ba u unita Anutu bänep täga man iwet täkot. Inä Kristo Jesu-kät kwasikoranitä ude kañ täñput yänpäj Anututä peñ täwetak.

19 * Täñpäkañ Munapik täño kädäp nämo döpä

---

* 5:12: 1Ko 16:18; 1Ti 5:17   * 5:14: 2Te 3:6,11,15   * 5:15: Snd 20:22; Rom 12:17; 1Pi 3:9   * 5:16: Plp 4:4   * 5:17: Luk 18:1   * 5:18: Efe 5:20   * 5:19: Efe 4:30

kumneŋ. ²⁰ * Täŋpäh äma kubätä Anutu täŋo mani biŋam yäŋahänpäh täwerirän nadäh äwaräkuk nämo täneŋ. ²¹ Upäŋkaŋ man nadäk täkaŋ u kuduŋtagän nadänpäh yäpmäh danik kaŋ täŋput. Ude täŋkaŋ imaka täga täŋpänä u kaŋ yäpmäh kuŋarut. ²² Ude täŋkaŋ waki mebäri mebäri kudup mäde kaŋ urut.

²³ * Eruk notnaye, inta yänpäh Anutu-ken ŋode yäŋapik täkamäh; Anutu, bänep kwini mähemitä ini ärutpak taŋpäh tepmaŋirän bänep kudupi kaŋ täŋ morewut. Ude täŋirän gupjin, bänepjin ba mäjojin kudupi parirän Ekäninin Jesu Kristo äbayäh täyak u iŋamiken momijin nämo, kaŋ irut. ²⁴ Täŋpäkaŋ näk nadätat, Anutu tämagut täyak, man bureniŋän yäwani unitä imaka yäyat ŋo inken bureni api täŋpek.

²⁵ * Täŋpäkaŋ notnaye, in ninta nadänpäh Ekäniken yäŋapik täkot. ²⁶ * Täŋkaŋ äbot täŋpani injin-tägän, Ekäni wäpi terak not täŋpäh keräntäk täk täkot. ²⁷ Unita näk Ekäni iŋamiken man kehäromi ŋode täwetat; In man kudän ŋo äbot täŋpani kuduŋtagän danipäh yäwerirä nadäwut.

²⁸ Täŋpäkaŋ Ekäninin Jesu Kristo täŋo orakoraktä inken itpäh itinik täk täyon. Ude.

---

* **5:20:** 1Ko 14:1,39   * **5:23:** 1Ko 1:9; 2Te 3:3   * **5:25:** Kol 4:3;
2Te 3:1   * **5:26:** Rom 16:16

Anutu Täño Man
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Tuma-Irumu Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela Olpela Testamen long
long tokples Tuma-Irumu long Niugini

copyright © 1997, 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuma-Irumu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

914cbf46-f59a-54d1-b209-0f763534edb5